

Svarsfil till remiss BBR 2013, dnr: 1201-419/2012

Svar mailas till stina.jonfjard@boverket.se

Datum	2012-10-12
Remisslämnare	Hans Eriksson
	Taksäkerhetskommittén Plåtslageriernas Riksförbund Byggnads Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund
Organisation	Kommunal
Kontaktperson	Hans Eriksson
E-postadress	hans.eriksson@entreprenorforetagen.se
Adress	Entreprenörföretagen Box 47235 100 74 Stockholm

Remissvar

Avstår

Tillstyrker utan kommentar

Tillstyrker med kommentar

Avstyrker med motivering

(sätt kryss i vald ruta)

☐
☐
☐
☒

Föreskrift (avsnitt)	Konsekvensutredning (sida)	Kommentar/Motivering	Ert förslag till ändring
8:241	Sida 77	Förändringen är inget förtydligande av nu gällande regler. Detta är en total omvärdering mot nu gällande föreskrift vilket tydliggörs vid en jämförelse med föregående konsekvensutredning, Diarienummer: 1120-3668/2005. Se vidare motivering i bilaga.	BBR 8:241 lämnas oförändrad och att Boverket anammar den syn de hade i föregående konsekvensutredning.
8:2431	Sida 78	Förändringen är inget förtydligande av nu gällande regler. Detta är en total omvärdering mot nu gällande föreskrift vilket tydliggörs vid en jämförelse med föregående konsekvensutredning, Diarienummer: 1120-3668/2005. Se vidare motivering i bilaga.	BBR 8:241 lämnas oförändrad och att Boverket anammar den syn de hade i föregående konsekvensutredning.

Bilaga till remissvar BFS 2013:xx, BBR XX

Gällande BBR 8:241 (konsekvensutredningen s. 77)

Det är märkligt att Boverket påstår att 8:241 har miss- eller övertolkats i den mån att ”alla” tak som kan beträdas skall ha anordningar som skyddar mot fall. Det var nämligen exakt så Boverket avsåg att texten skulle tolkas vid revideringen 2008 vilket

framgår av konsekvensutredningen, Diarienummer: 1120-3668/2005, som föregick senaste ändring:

”8:241 Allmänt

Revidering

Det är tillträdesanordningar som inte behöver finnas om det är uppenbart onödigt. Men kraven på skyddsanordningar och fasta arbetsställen ska alltid uppfyllas.[...]

Det första funktionskravet omfattar alla byggnader vars yttertak kan beträdas. Dessa ska förses med anordningar som skyddar mot fall och personskador. I denna del finns ingen koppling till om det kan anses vara ”uppenbart onödigt.” [...]

Boverket hänvisar nu till PBF, 3:e kap 10 § angående projektering för undvikande av risk vid ”**drift eller användning**” vilket är ett begrepp som enligt Boverket inte innefattar många av de yrkesmässiga aktiviteter som försiggår på taken. En fastighetsägare har exempelvis även ordningslagen att förhålla sig till. I storstäder innebär detta många gånger att fastighetens tak måste rensas från snö och is. Detta arbete är inte nödvändigt för drift eller användning och faller alltså utanför Boverkets ram.

En arbetsgivare som låter en anställd utföra snöskottningsarbete har att förhålla sig till arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Detta påpekas också som en rådtext till 8:241. Men om den nya lydelsen får gälla kommer det i framtiden inte vara säkert att byggnaden har de tekniska förutsättningarna för att fullfölja föreskrifterna, det kan komma att saknas förankringspunkter för livlinorna.

Det finns naturligtvis många andra exempel på arbeten som inte heller kan anses vara nödvändiga för drift eller användning, exempelvis montage av sändare för tele- och datatrafik, överlåtelsebesiktningar och arbeten som ligger i gränslandet mellan underhåll och bygg- och anläggningsarbeten.

I AML 3:e kapitlet fastställs att den som låter utföra ett byggnadsarbete skall projektera så att ”*arbetsmiljösynpunkter beaktas när det gäller såväl byggskedet som det framtida brukandet*”. I detta begrepp, brukande, kan förmodligen snöskottning och all annan yrkesmässig och privat verksamhet på taken vägas in. **Boverkets nya skrivning är då en stor nackdel i stället för stöd för den som projekterar.** Detta tydliggörs även i

RA Hus 2011 (Råd och anvisningar till AMA hus 2011) som under rubriken NSJ Tillträdes- och skyddsanordningar anger följande:

”Omfattningen av taksäkerhetsanordningar ska fastställas utifrån en riskinventering där behovet av skyddsanordningar måste fastställas i relation till vad som ska göras på taket, till exempel snöskottning, inspektion, rengöring eller sotning. Risk för person- eller andra skador på grund av snöras måste beaktas liksom arbetsmiljön för de som ska arbeta på tak.”

I ett mailsvar till en privatperson uttryckte sig en representant för Boverket att även **vattengångar**, d.v.s. häng- och gesimsrännor samt vinkel- och fotrännor kunde utgöra fasta driftsställen. Detta har dock senare dementerats av Boverket som ”interna diskussioner”. Om vattengångar uppgraderas till fasta driftsställen skulle det lösa stora delar problematiken i och med att dessa i allmänhet finns i sådan omfattning att hela taket måste kunna nå från säkra förankringspunkter.

Vårt förslag är att texten i BBR 8:241 lämnas oförändrad och att Boverket anammar den syn de hade i föregående konsekvensutredning.

Gällande BBR 8:2431 (konsekvensutredningen s. 78)

I mångt och mycket gäller samma argumentation emot förändringen i 8:431 som mot förändringen i 8:241. Även här svär sig Boverket fria från sin egen tolkning 2008 som löd:

”[...]Avsnittet inleds med ett nytt funktionskrav.

”Skyddsanordningar ska finnas i sådan omfattning att personsäkerheten vid takarbeten kan säkerställas på hela taket.”

Det gamla avsnitt 8:2431 inleddes med två föreskrifter med villkor för när fästansordningar skulle monteras. Det nya kravet är övergripande och generellt.[...]

De allmänna råden komprimeras till ett generellt råd. Istället för att räkna upp olika lutningar på taket och olika sorters byggnader, omfattar rådet alla byggnader med en fasadhöjd över 3 meter.[...]”

Vårt förslag med samma motivering som gäller för 8:241 är att texten lämnas oförändrad.

De nu föreslagna ändringarna i 8:421 och 8:431 är annars inget annan än ett stort steg bakåt i det preventiva säkerhetsarbetet.

Bilagor: Relevanta lagar och föreskrifter

Lagtext

Ordninglagen (1993:1617) 3:e kapitlet

3 §

[...] Snö och is som kan rasa ned och skada personer eller egendom på offentlig plats skall utan oskäligt dröjsmål avlägsnas från tak, rännor och liknande anordningar. Detta skall ske på ett sådant sätt att det inte därigenom uppkommer risk för att personer eller egendom kommer att skadas. [...]

AML 3:e kapitlet (1977:1160)

6 §

Den som låter utföra ett byggnads- eller anläggningsarbete ska

1. under varje skede av planeringen och projekteringen se till att arbetsmiljösynpunkter beaktas när det gäller såväl byggskedet som det framtida brukandet,
2. utse en lämplig byggarbetsmiljösamordnare för planering och projektering av arbetet med de uppgifter som anges i 7 a §, och
3. utse en lämplig byggarbetsmiljösamordnare för utförande av arbetet med de uppgifter som anges i 7 b och 7 f §§. [...]

7 §

Under varje skede av planeringen och projekteringen av ett byggnads- eller anläggningsarbete ska arkitekter, konstruktörer och andra som medverkar, inom ramen för sina uppdrag, se till att arbetsmiljösynpunkter beaktas när det gäller såväl byggskedet som det framtida brukandet. (Paragrafen ändrad genom SFS 2008:934).

7 a §

Den byggarbetsmiljösamordnare som enligt 6 § första stycket 2 har utsetts för planering och projektering av ett byggnads- eller anläggningsarbete, ska samordna tillämpningen av relevanta arbetsmiljörregler som under varje skede av planeringen och projekteringen ska följas i fråga om såväl byggskedet som brukandet av byggnaden eller anläggningen. [...]

Arbetsmiljöverkets föreskrifter

AFS 2009:2, Arbetsplatsens utformning

115 §

Utrymmen och anordningar för fastighetsdrift och service liksom för underhållsarbete ska finnas och ha en storlek och utformning som medger att sådana arbeten kan utföras på ett för kroppen skonsamt sätt och utan inbyggda risker för ohälsa och olycksfall. Detsamma gäller tillträdesleder till sådana utrymmen.

AFS 1999:3, Byggnads- och Anläggningsarbete

19 §

Vid planeringen av byggnads- eller anläggningsarbete skall alla faktorer som har betydelse för arbetsmiljön beaktas. Riskerna för ohälsa och olycksfall i arbetet skall bedömas så tidigt som möjligt. Risken för uppkomst och spridning av brand skall särskilt uppmärksammas. När platser för arbetets utförande väljs skall hänsyn tas till möjligheterna till tillträde samt till hur förbindelse- och tillträdesleder dit kan ordnas.

60 §

[...] Om ett underlag som saknar betryggande bärighet eller som är halt behöver beträdas skall särskilda skyddsåtgärder vidtas som gör det möjligt att utföra arbetet på ett säkert sätt.

87 §

Vid takarbete skall riskerna för olycksfall på grund av fall, genomtrampning, halkning och snubbling särskilt beaktas. Detsamma gäller risken för ohälsa på grund av olämpliga

arbetsställningar och arbetsrörelser. I båda fallen skall hänsyn tas till olika klimatfaktorerens betydelse för arbetet under de särskilda villkor som gäller för takarbete.

Material och verktyg skall läggas på taket så att de inte kan glida ned. Material skall om det behövs fastgöras på lämpligt sätt.

89 §

Bestämmelserna i 88 § (skyddsräcke) behöver inte iakttas vid byte av enstaka takpannor eller andra liknande tillfälliga arbeten på tak, inte heller vid snöskottning på tak. Istället skall personlig fallskyddsutrustning användas.

Om personlig fallskyddsutrustning med lina används skall linan fästas i lämplig anordning på taket, t.ex.nockräck. Om anordning för att fästa linan saknas eller om det finns andra särskilda skäl, skall lämplig person avdelas som håller fast den, lämpligen genom avhåll. Linan skall hållas sträckt under arbetet.

Vid snöskottning skall normalt särskild person avdelas att hålla fast linan genom avhåll och se till att den är sträckt.

AFS 1981:14, Skydd mot skada genom fall

2 §

Arbete skall planeras, ordnas och bedrivs så att olycka genom fall förebyggs.

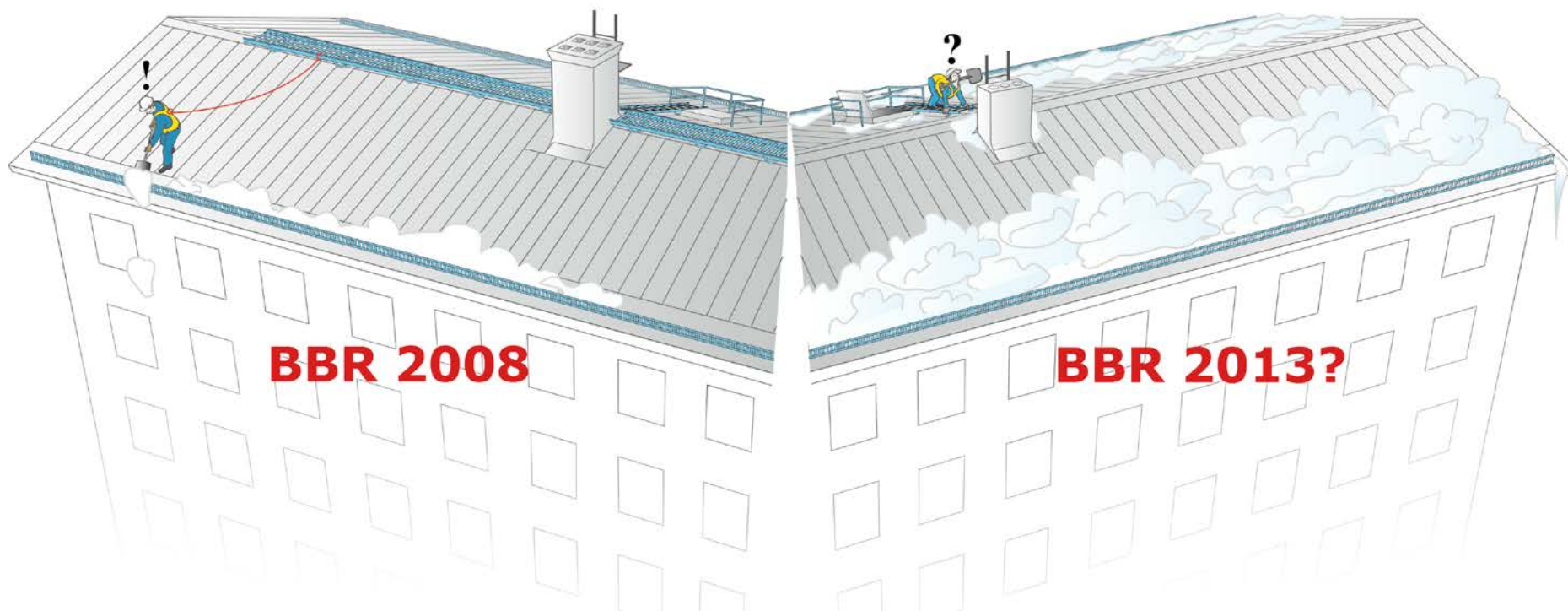
3 §

Vid anordnande av underlag som är avsett att beträdas skall eftersträvas att det har lämplig ytsträvhet och är fritt från hinder och ojämnheter som innebär risk för fall. Underlaget skall ha

betryggande bärlighet. Annat underlag får beträdas först sedan särskilda skyddsåtgärder vidtagits. Är underlaget lutande skall behovet av skyddsåtgärder särskilt beaktas.

12 §

Om betryggande skydd mot nedstörtning inte lämpligen kan ordnas skall säkerhetsbälte med lina användas eller annat säkerhetsarrangemang vidtas. Lina skall förankras väl.

BBR 2008

BBR 2013?